

Urner for Ask og Embla – Krukker for Ask og Embla

Åse Kvalbein

Arkeologisk funn viser at det fantes en levende keramisk kultur i Norge som kan spores helt tilbake til steinalderen. Leirtøy til eget bruk ble laget av lokal leire. Teknikkene var enkle. Men uvisst av hvilken grunn, forsvant den keramiske produksjonen i vikingtiden og middelalderen. Det ble ikke laget leirgods i Norge i en periode på rundt 1000 år. I Danmark, derimot, har de samme teknikkene vært i kontinuerlig bruk på landsbygda fram til slutten 1900-tallet. Da det igjen ble laget keramikk i Norge på 1700-tallet, var det fordi ferdighetene ble importert utenifra av tilreisende by-håndverkere.

Urner for Ask og Embla – Krukker for Ask og Embla er inspirert av norsk jernalderkeramikk og laget på bakgrunn av innhentet kunnskap. Selv om tradisjonen ble borte, kan den gjenoppstå i en ny form fordi noe ble bevart et annet sted.

Flere av de arkeologiske funnene er gjort i tilknytning til gravsteder. Ordet urne forbindes gjerne med ritualer knyttet til begravelse. En krukke gir ikke like sterke assosiasjoner, den kan brukes til mye forskjellig, for eksempel til dyrking. Treslagene ask og alm er utrydningstruet på grunn av sykdom, og det er uvisst om trærne i Norge vil overleve. Håpet ligger i at enkelte trær i Skandinavia har en generisk variant som gir nok motstandskraft mot sykdommen. Gjennom å spre de friske variantene, kan vi igjen få levedyktige trær hos oss.

Urner for Ask og Embla – Krukker for Ask og Embla er laget av norsk blåleire, dekorert med ulike avtrykk fra ask og alm og til slutt milebrent med ved fra syke trær.